

Ympäristöministeriö
(sähköisen lausuntopalvelun kautta)

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 10.2.2025, (VN/28901/2024)

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden rajan nostamisesta

Lausuntopyyntö

Ympäristöministeriö on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden rajan nostamisesta.

Esityksen tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelman kirjaus sujuvoittaa ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja siirtämällä nykyistä suurempi osa ampumaradoista ympäristölupavelvollisuudesta käsittelyajaltaan keskimäärin nopeamman ilmoitusmenettelyn piiriin. Esityksellä ilmoituksenvaraiseksi säädettäisiin ulkona sijaitseva ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 50 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole lyijyhauleilla tapahtuvaan haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto

ELY-keskus toteaa, että esityksellä ei olisi suoraa vaikutusta Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikön toimintaan. Uudenmaan ELY-keskuksen valvonnassa olevat ampumaradat ovat pääosin laukausmääriltään tai ympäristölupaperusteiltaan sellaisia, ettei muutos tulisi koskemaan niitä.

Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että pienehköjen ampumaratojen osalta olennaisin ympäristöön ja varsinkin ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen aiheutuva vaikutus on melu. Käytännössä kaikilla Uudenmaan ELY-keskuksen valvomilla ampumaradoilla on jouduttu toteuttamaan mittavia meluntorjuntatoimia, jotta luotiase- ja varsinkin haulikkoammuntaa voidaan harjoittaa siten, etteivät melun raja-arvot ylitä häiriintyvissä kohteissa.

Hallituksen esityksessä ehdotetulle ilmoituksenvaraisen ampumaradan laukausmäärän nostolle ei ole esitetty ympäristöhaittojen huomiointiin liittyviä perusteita, jotka puoltaisivat esitettyä merkittävää laukausmäärän nostoa. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ampumaratojen meluhaittojen osalta ei voida yksiselitteisesti sanoa, että jollakin tietyllä

5.3.2025

laukausmäärällä melusta aiheutuva häiriö ei olisi altistuvien kohteiden kannalta merkittävä; laukausten aiheuttama melutaso - ampumatoiminnan ajoittuminen päivä-, viikko- ja vuodenaikatasolla - vaikuttaa koettuun haittaan ja häiriöön oleellisesti. Laukauskannan nostaminen 10 000 laukauksesta 50 000 laukaukseen on altistuvien kannalta merkittävä muutos, etenkin kun esitys mahdollistaa radoilla myös haulikkoammunnan tietyillä ehdoilla. Haulikkoammuntaan kuuluva ampumapaikkojen ja -suuntien vaihtelu voi merkittävästi lisätä melulle altistumista ja toisaalta vaikeuttaa meluntorjuntatoimien toteuttamista, riippuen radan sijoittumisesta melulle altistuviin kohteisiin nähden.

Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on kyseenalaista, onko ampumaratojen toiminta edes lähtökohtaisesti sellaista toimintaa, jossa ilmoitusmenettelyä olisi syytä käyttää. Mikäli ilmoitusmenettelyä halutaan käyttää ampumaratatoiminnan edistämiseen, tulee haittojen ja häiriön hallitsemiseksi laukauskanta asettaa sellaiselle tasolle, että voidaan varmistua siitä, että toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta rasitusta altistuviin kohteisiin. Nykyistä 10 000 laukausta voidaan tässä suhteessa pitää meluhaittojen kannalta oikean suuntaisena.

Esityksen mukainen muutos laukauskantaan ja haulikkoammunnan salliminen voi johtaa siihen, että ilmoituksenvaraisista ampumaradoista koetaan yhä enemmän häiriötä ja siten tehdään enemmän haittailmoituksia. Tämä saattaa aiheuttaa kunnan viranomaisille ja ampumaratatoimijoille lisää työtaakkaa, mikäli ampumaratojen meluhaittoja joudutaan hoitamaan ja ratkaisemaan jälkikäteen. Myös ympäristölupaan tarvetta joudutaan todennäköisesti arvioimaan nykyistä useammin ampumarataa koskevien ilmoitusten kohdalla. Tällöin mahdollisesti osa ilmoituksenvaraisista ampumaradoista päättyy ympäristöluvitettavaksi naapurussuhdelain tarkoittaman mahdollisen kohtuuttoman rasituksen vuoksi.

On myös epävarmaa, saavutettaisiinko ilmoitusmenettelyn laukauskannan nostolla haluttua vaikutusta ampumaratojen toimintaan ja ampumatoiminnan hyväksyttävyyteen. Esityksen mukaisilla, nykyistä huomattavasti suuremmilla radoilla ilmoitusmenettelyn ja ympäristölupamenettelyn erot jäävät todennäköisesti vähäisiksi tarvittavien selvitysten takia. Ilmoitusmenettely ei myöskään poista mahdollisten haittavaikutusten vähentämisen tarvetta. Ampumaratojen siirtäminen ilmoitusmenettelyyn saattaa myös lisätä puutteellisia tutkimatta jätettyjen ilmoitusten määrää ilmoitusmenettelyn aikapaineen takia. Tämä saattaa heikentää esityksellä tavoiteltua lainmukaisen tilanteen tai ampumaratojen määrän lisäämisen tavoitetta. Hallituksen esityksellä voi olla ampumaratatoiminnan ja ampumaharrastuksen hyväksyttävyyden kannalta myös haitallisia vaikutuksia.

Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ampumaratojen ympäristölupapäätösten jouduttamiseksi tulisi esityksen sijaan mieluummin varata väliaikaisesti ylimääräisiä resursseja ampumaratatoimijoiden neuvontaan ja viranomaistoimintaan ympäristölupien käsittelyssä. Lisäksi kyse on esityksen perusteluissa esitettyjen lukujen perusteella noin 155

5.3.2025

radasta, joita uusi rajausta koskisi, joten esityksellä saavutettava mahdollinen hyöty olisi suhteellisen pieni verrattuna hallitusohjelman tavoitteeseen tuhannesta ampumaradasta.

Yhteenvedona Uudenmaan ELY-keskus toteaa, ettei se puolla esitettyä ympäristönsuojelulain muutosta. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ELY-keskus toteaa, että mikäli ilmoitusmenettelyn laukausmäärää on välttämätöntä nostaa, kohtuullisena laukausmääränä voitaisiin pitää 15 000 laukausta ja ehdottomana ylärajana 20 000 laukausta. Toisaalta nykyisille ilmoituksenvaraisille radoille, joilla ammutaan alle 10 000 laukausta, voitaisiin sallia myös haulikkoammunta, jos ammunassa ei käytetä lyijyhauleja ja yksittäisen laukauksen aiheuttama melutaso pysyy kohtuullisena.

Ehdotus siitä, että esityksellä säädettäisiin määräaika tehdä ilmoitus tai hakea ympäristölupaa niille lain voimaan tullessa toiminnassa oleville ampumaradoille, jotka eivät ole aiemmin näin tehneet on kannatettava.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Pyry Lundén ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Emmi Vettenlehto. Lausunnon valmisteluun on osallistunut ylitarkastaja Larri Liikonen.

Tämä asiakirja KEHA/15226/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/15226/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lundén Pyry 05.03.2025 11:40

Ratkaisija Vettenlehto Emmi 05.03.2025 15:01